

การพัฒนาสมรรถนะด้านการเรียนรู้ในช่วงระยะโควิด-19

The Development of learning competencies during COVID-19's period

ปณิตดา อินทรักษา¹

Pundita Intharaksa¹

Received: 25 May 2020

Revised: 23 July 2020

Accepted: 30 July 2020

บทคัดย่อ

เมื่อปลายปี พ.ศ. 2562 ได้มีการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ซึ่งประชาชนทั่วไปทราบในชื่อของโควิด-19 และองค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้เป็นโรคระบาดโควิด-19 ที่ระบาดอยู่ในขณะนี้ มีผลกระทบอย่างรุนแรงในด้านต่างๆ มากมาย เช่น สังคม ครอบครัว เศรษฐกิจ อาชีพต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสุขภาพอนามัย และที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ คือ มีผลกระทบต่อการศึกษาในภาพรวมของประเทศ กระทบต่อการเรียนรู้ของเด็กๆ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องเปลี่ยนแปลงอย่างเร่งด่วนเพราะการเรียนรู้จะต้องมีความต่อเนื่อง ดังนั้น ทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามามีบทบาทในการช่วยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนเปลี่ยนบทบาทการสอน เรียนรู้เทคโนโลยีให้มากขึ้น เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ผู้ปกครองเพิ่มบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นครูผู้สอน และจัดกิจกรรมให้กับบุตรหลานของตนเอง ผู้เรียนจะต้องปรับการเรียนรู้ใหม่ มีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น ใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ใช้สังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ให้มากขึ้น รัฐบาลเป็นผู้สนับสนุนทรัพยากรพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะในช่วงโควิด-19 นั้น ครูและผู้ปกครองควรให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง สืบค้นวิเคราะห์ข้อมูล หาความรู้ด้วยตนเอง มีการลองผิดลองถูก จัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการสื่อสารที่ใช้ภาษาในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองเพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ให้ผู้เรียนรู้จักค้นหาทางเลือกเพื่อการแก้ปัญหา และการตัดสินใจแก้ปัญหาซึ่งจะนำมาซึ่งการคิดแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนกิจกรรมที่สนับสนุนการใช้ทักษะชีวิตและในที่สุดผู้เรียนก็จะเกิดสมรรถนะด้านการเรียนรู้ที่เกิดจากการร่วมมือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูและผู้ปกครองนักเรียน

คำสำคัญ: สมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ โควิด-19

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹ Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University, Sakon Nakhon 47000, Thailand
Corresponding Author, E-mail: pundita_ink@hotmail.com

Abstract

At the end of the year 2019, there was an outbreak of the corona virus. Which the general public knows as the name of COVID-19 and the World Health Organization (WHO) has announced the plague that is currently outbreak. There are severe impacts in many areas such as society, family, economy, various occupations, especially health. And that inevitably has an impact on education in the whole country. Affecting children's learning, learning activities that need to be changed urgently because children's learning can't be stopped. Therefore, every sector must play a role in helping to organize learning activities for children by using technology to help in learning activities. Teachers change teaching roles and learn more about technology to support teaching and learning parents increase their roles as teachers. And organize activities for their own children Students must adjust to new learning. More responsible for oneself Use technology for the benefit of learning. Use online communities for more learning. The state must support basic technology resources to support learning. Learning management in order for the learners to be effective during the COVID-19 period, teachers and parents must let the students actually do. Search data using analysis find knowledge by yourself with trial and error Organize learning activities through language-based communication to transfer knowledge, thoughts, understanding, feelings, and attitudes in order to promote problem solving in daily life. Allow students to find alternatives to problem solving. And decision making to solve problems which will lead to critical problem solving as well as activities that support the use of life skills, and in the end, students will develop learning competencies resulting from cooperating in learning activities for teachers and parents of students.

Keywords: Competency, Learning management, COVID-19

บทนำ

โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงหลายสิ่งหลายอย่างมากมาย เช่น สภาพสังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี ตลอดจนการเกิดโรคระบาด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลให้มนุษย์ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและปรับตัวเพื่อความอยู่รอดในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานะที่เกิดโรคระบาด สิ่งหนึ่งที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงและมนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อหยุดโรคระบาดพร้อมกับการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กที่อยู่ภายใต้การระบาดของโรคและการจัดการศึกษาของประเทศ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้เรียกว่า

การเข้าสู่โลกยุค Disruptive Innovation การจัดการเรียนรู้ ในโลกยุค Disruptive Innovation นั้น ภาพที่ชัดเจนที่สุดส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคธุรกิจดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล (2562: 1) กล่าวว่า Disruptive Innovation คือ นวัตกรรมทางธุรกิจที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) สร้างนวัตกรรมที่แตกต่างไปจากการดำเนินการทางธุรกิจแบบเดิมๆ และสามารถเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดได้อย่างรวดเร็วและรุนแรง เช่น บริษัท Apple มี Disruptive Innovation คือ Smart phone โจมตีบริษัท Nokia โดยชิงพื้นที่ส่วนแบ่งการตลาดได้อย่างรวดเร็ว จนบริษัท

Nokia ไม่สามารถคิดค้นนวัตกรรมมาชิงพื้นที่ส่วนแบ่งการตลาดได้ทันท่วงที จึงพ่ายแพ้ไปในสงครามโทรศัพท์มือถือ การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จำเป็นต้องตระหนักให้มีการพัฒนาการศึกษา ทั้งคุณครูกับนักเรียน พัฒนาการเรียนรู้ โดยนำผู้ปกครองของนักเรียน และเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ภายใต้สภาวะที่โลกเกิดโรคระบาดและการเข้าสู่โลกยุค Disruptive Innovation

การเปลี่ยนแปลงในสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้น จะต้องมีการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาทั้งครูและเด็ก แต่สิ่งที่ควรตระหนักให้มากที่สุดคือการพัฒนาครู ครูจะต้องตระหนักเห็นถึงคุณค่าของตนเองให้มากขึ้น พร้อมยอมรับการเปลี่ยนแปลง และครูจะต้องได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสมรรถนะในด้านการจัดการกระบวนการเรียนการสอน หรือการจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ การที่ครูมีความรู้ ความสามารถ ทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสมรรถนะในด้านการจัดการกระบวนการเรียนการสอน หรือการจัดการจัดการกระบวนการเรียนรู้นั้นจะครูจะสามารถจัดการเรียนรู้ให้เด็กมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ หรือการคิดขั้นสูงต่างๆ นำไปสู่สมรรถนะด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน และผู้เรียนสามารถใช้ทักษะต่างๆ เหล่านั้นไปเพิ่มประสบการณ์เพื่อการแก้ปัญหาในชีวิตของผู้เรียนเองได้ มีฝึกระบวนการทำงานเป็นทีมสร้างภาวะผู้นำ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถสร้างความรู้ หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ได้ด้วยตนเองเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ดังนั้น บทบาทของครูจะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เพียงอย่างเดียวไม่พอ แต่จะต้องมีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ และ ทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ครู

จะต้องมีการเตรียมนักเรียนหรือผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือสื่อออนไลน์ประเภทต่างๆ เพื่อให้ทันกับโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และพร้อมรับมือกับโลกอนาคตได้

สมรรถนะด้านการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่จำเป็นมากในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะ ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตของตนเองและเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นในสังคม ทั้งนี้แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้กำหนดให้ มีหลักสูตรฐานสมรรถนะเป็นแนวทางในการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้เกิดการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลักที่จำเป็นสำหรับการทำงาน การแก้ปัญหา และการดำรงชีวิต

ความหมายของสมรรถนะ (Competency)

สมรรถนะ (Competency) มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2550: 9) ได้สรุปความหมายของสมรรถนะออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 หมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ทศนคติ (Attitude) ความเชื่อ (Belief) และอุปนิสัย (Trait) กลุ่มที่ 2 หมายถึง กลุ่มของความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และ คุณลักษณะของบุคคล (Attributes) หรือเรียกกันว่า KSAs ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากพฤติกรรมในการทำงานที่แสดงออกมาของ แต่ละบุคคลที่สามารถวัดและสังเกตเห็นได้

ธำรงค์ศักดิ์ คงคาสวัสดิ์ (2550: 6) สมรรถนะ หมายถึง ทักษะ สมรรถนะ ความรู้ความสามารถ ความชำนาญ แรงจูงใจ หรือ คุณลักษณะที่เหมาะสม

ของบุคคลที่จะสามารถปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ

กฤษมันต์ วัฒนานรงค์ (2555: 1) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะไว้ว่า ความสามารถในการทำบางสิ่งได้เป็น อย่างดี ถ้าบุคคลใดมีความสามารถในการทำงานได้ เรียกว่า เป็นคนที่มีสมรรถนะในการทำงาน และ ในทางตรงข้ามถ้าบุคคลใดไม่สามารถทำงานได้ ก็เรียกว่าเป็นคนไม่มีสมรรถนะ

สามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่เกิดจากความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และ คุณลักษณะ (Attributes) ซึ่งจะแสดงออกมาให้เห็นประจักษ์แก่สายตาบุคคลอื่นด้วยการลงมือปฏิบัติ แสดงให้เห็นถึงการมีความรู้ ทักษะทางสติปัญญา ทักษะทางกาย และอุปนิสัย ความรู้สึกต่างๆ หรือแรงจูงใจที่อยู่กับบุคคลผู้นั้นตลอดเวลา และบุคคลผู้นั้นสามารถนำสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับชีวิตตนเองและผู้อื่นในสถานการณ์ต่างๆ ได้จริง

ประเภทของสมรรถนะ

ประเภทของสมรรถนะ มีนักการศึกษาได้จำแนกประเภทของสมรรถนะไว้ ดังนี้

สถาบันตำราราชานุกาภาพ (2549: 33) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะ Competencies ตามแหล่งที่มาออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. Personal Competencies เป็นความสามารถที่มีเฉพาะตัวของบุคคล หรือกลุ่มบุคคล เท่านั้น เช่นความสามารถในด้านการวาดภาพของศิลปิน การแสดงกายกรรมของนักกีฬาบางคน หรือนักประดิษฐ์ เหล่านี้ถือเป็นความสามารถเฉพาะตัวที่ยากต่อการเรียนรู้หรือลอกเลียนแบบได้

2. Job Competencies เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลที่ตำแหน่งหรือบทบาทนั้นๆ ต้องการ เพื่อทำให้งานบรรลุความสำเร็จตามที่กำหนดไว้ เช่น ความสามารถในการเป็นผู้นำที่ทีมงานของผู้บริหารตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงาน ความสามารถในการวิเคราะห์หรือวิจัยในตำแหน่งงานทางด้านวิชาการเป็น ความสามารถที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้

3. Organization Competencies เป็นความสามารถที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์การที่มีส่วนทำให้องค์การนั้นไปสู่ความสำเร็จและเป็นผู้นำในด้านนั้นๆ ได้ เช่น บริษัท โซนี่ เป็นองค์การที่มี ความสามารถในการผลิตสินค้าประเภทอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีขนาดเล็ก บริษัทโนเกียเป็นองค์การที่มีความสามารถในการผลิตเครื่องโทรศัพท์มือถือชั้นนำของโลก เป็นต้น

Mc Clelland (1970: 57-83) ได้จัดประเภทของ Competency แบ่งได้เป็น

1. สมรรถนะขององค์กร (Organizational Competency) หมายถึง กลยุทธ์และความได้เปรียบขององค์กรในการแข่งขัน ซึ่งการกำหนดสมรรถนะขององค์กรจะต้องมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัฒนธรรมขององค์กร และค่านิยมขององค์กร และสมรรถนะขององค์กรจะต้องมีลักษณะเป็นตัวผลักดันให้วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัฒนธรรมขององค์กรและค่านิยมขององค์กรและ ยุทธศาสตร์ประสบความสำเร็จ

2. สมรรถนะหลัก(Core Competency) หรือสมรรถนะทั่วไป (General Competency) หมายถึง คุณลักษณะ (ความรู้ ทักษะและพฤติกรรม) ที่ทุกคนในองค์กรจำเป็นต้องมี เพื่อองค์กรสามารถดำเนินงานได้สำเร็จลุล่วงตามวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าหมาย แผนงาน และโครงการต่างๆ ขององค์กร

3. สมรรถนะตามสายวิชาชีพ (Functional Competency) หรือ Technical Professional / Position / Job Competency หมายถึง คุณลักษณะ (ความรู้ ทักษะและพฤติกรรม) ที่บุคคลแต่ละสายอาชีพจำเป็นต้องมี ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ ซึ่งจะมีสมรรถนะที่แตกต่างกันตามหน้าที่รับผิดชอบ โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท กล่าวคือ

3.1 สมรรถนะร่วมของทุกตำแหน่ง ในกลุ่มงาน/สายวิชาชีพ (Common Function Competency) หมายถึง คุณลักษณะ (ความรู้ ทักษะและพฤติกรรม) ที่บุคคลแต่ละสายอาชีพเดียวกัน หรือกลุ่มเดียวกัน (Job Families) จำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ

3.2 สมรรถนะเฉพาะตำแหน่ง ในกลุ่มงาน/สายวิชาชีพ (Specific Functional Competency) หมายถึง คุณลักษณะ (ความรู้ ทักษะและพฤติกรรม) ของแต่ละตำแหน่งในสายวิชาชีพเดียวกัน จำเป็นจะต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ

4. สมรรถนะด้านการบริหารจัดการ (Managerial Competency) หมายถึง คุณลักษณะ (ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม) ที่บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางด้านการบริหารขององค์กรจำเป็นต้องมี นอกเหนือจากสมรรถนะหลักหรือใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความก้าวหน้าในสายอาชีพ

ข้าราชการ คิงคาสวัสดิ์ (2550: 11) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะไว้ โดยสมรรถนะจะถูกกำหนดขึ้นมาได้หลายๆ แบบตามที่องค์กรประสงค์ หรืออยากจะให้ให้มี เช่น บางองค์กรกำหนดให้สมรรถนะขององค์กรประกอบด้วย Core Competency, Functional Competency และ Managerial Competency หรือบางองค์กรกำหนดให้สมรรถนะประกอบด้วย Core Competency,

Technical Competency และ Job Competency ทั้งนี้การกำหนดประเภทของ Competency ไว้เพียงสองตัวประกอบด้วย Core Competency และ Functional Competency Core Competency หมายถึง คุณลักษณะ สมรรถนะ ความสามารถ คุณสมบัติ ที่คนทุกคนในองค์กรจะต้องมี หรือหากจะเปรียบเสมือนตอนเรา เรียนหนังสือก็คือ “วิชาบังคับ” เช่น ตอนเรียนมัธยมศึกษาสายวิทยาศาสตร์ ก็จะมีวิชาคณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย เป็นวิชาบังคับที่นักเรียนทุกคนจะต้องเรียน ถ้าไม่เรียนวิชาบังคับเหล่านี้ก็ถือว่ายังไม่จบ ในทำนองเดียวกัน Core Competency คือคุณลักษณะหรือสมรรถนะ หรือความสามารถหรือคุณสมบัติ ภาคบังคับขององค์กรที่กำหนดให้พนักงานทุกคน “จะต้องมี” เพราะถือว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญยิ่งขององค์กร ที่ช่วยให้พนักงานนั้นเป็นพนักงานสามารถปฏิบัติงานในองค์กรได้ตลอดรอดฝั่ง ในขณะที่พนักงานที่ขาด Core Competency ก็ต้องได้รับการพัฒนา หรือหากพัฒนาแล้วไม่ดีขึ้นก็บอกได้ว่าพนักงานคนนั้นคงจะไปกับองค์กรนั้นได้ยาก ส่วน “Functional Competency” เป็นคุณลักษณะ สมรรถนะ ความสามารถ คุณสมบัติ ที่คนจะต้องมีเพื่อให้ สามารถทำงานในตำแหน่งงานนั้นๆ ได้อย่างประสบความสำเร็จ ซึ่งหากตำแหน่งงานต่างกันไป หรือทำงานกันอยู่คนละหน่วยงานก็จะมี Functional Competency ที่ไม่เหมือนกัน เพราะลักษณะงานที่ทำนั้นแตกต่างกัน

สุราษฎร์ พรหมจันทร์ (2552: 9) ได้แบ่งประเภทสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภทได้แก่

1. สมรรถนะด้านการบริหารจัดการ (Management Competency) หมายถึง คุณลักษณะ ด้านความรู้ ทักษะ และลักษณะส่วนคนที่ผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งด้านการบริหารขององค์กร จำเป็นต้องมี

2. สมรรถนะด้านการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ (Functional Competency) หมายถึง คุณลักษณะ ด้าน ความรู้ ทักษะและลักษณะ ส่วนตนที่ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งงานต่างๆ ภายในองค์กรจำเป็นต้องมี

3. สมรรถนะทั่วไป (Core Competency) หมายถึงคุณลักษณะด้าน ความรู้ ทักษะ และ ลักษณะส่วนตนที่ทุกคนในองค์กร จำเป็นต้องมี

จากคำกล่าวข้างต้นประเภทสมรรถนะ อาจมีการจำแนกประเภทที่แตกต่างกันออกไป ตามเกณฑ์ที่นักวิชาการท่านต่างๆ ได้กำหนด แต่ โดยภาพรวมแล้ว อาจมองได้ 2 ส่วน คือ สมรรถนะ หลัก (Core Competency) และสมรรถนะเฉพาะ ของบุคคล (Specific Competency) ซึ่งทั้งสองจะ มีความเกี่ยวเนื่อง เชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์กัน เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

การประเมินสมรรถนะ (Competency Assessment)

การประเมินสมรรถนะ (Competency Assessment) หมายถึง กระบวนการในการ ประเมิน ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และ พฤติกรรมการทำงานของบุคคลในขณะนั้นเปรียบ เทียบกับระดับ สมรรถนะที่องค์กรคาดหวังใน ตำแหน่งงานนั้นๆ ว่าได้ตามที่คาดหวังหรือมี ความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใดการประเมิน สมรรถนะที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ประเมินอย่างเป็นระบบ (Systematic)
2. มีวัตถุประสงค์ในการประเมินอย่าง ชัดเจน (Objective)
3. เป็นกระบวนการที่สามารถวัดประเมิน ได้ (Measurable)

4. เครื่องมือมีความเที่ยง (Validity) และ ความเชื่อถือได้ (Reliability)

วัตถุประสงค์ของการประเมินสมรรถนะ ในการทำงาน มีดังนี้

1. เพื่อใช้ในการพัฒนาบุคลากรและเพื่อ ใช้ในการปรับปรุงงาน
2. เพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถทำงาน ให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร
3. เพื่อให้เห็นภาพปัญหาและอุปสรรค ในการทำงานเพื่อเป็นข้อมูลในการ ปรับปรุงระบบ และพัฒนาบุคลากร
4. เพื่อให้บรรยากาศในการทำงานร่วมกัน ของบุคลากรเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ และ ร่วมกันพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมาย
5. เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณา ความดี ความชอบประจำปีของพนักงาน

การประเมินว่าเด็กหรือผู้เรียนมีสมรรถนะ จริงหรือไม่นั้น แนวทางการประเมิน คือจะใช้ Formative assessment ประเมินที่พฤติกรรม การเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และประเมิน ที่สมรรถนะ (Competency) เป็นสำคัญ ดังนั้น ใน การประเมินจะดูที่การแสดงออกหรือพฤติกรรม ของเด็กหรือผู้เรียนในระหว่างการจัดการเรียนรู้ มีการกำหนด Learning Area เพื่อเป็นพื้นที่ใน การเรียนรู้ และ Key concept ที่ สอดคล้องกับ ช่วงวัย จัดการเรียนรู้ทั้งเป็นรายวิชา และจัดการ เรียนรู้แบบองค์รวมโดยใช้ประเด็น หรือ หัวเรื่อง สมรรถนะ เป็นการผสมผสานทั้งความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) คุณค่า (Value) และ เจตคติ (Attitude) ของผู้เรียน เพื่อนำไปใช้ในการ ปฏิบัติงาน ตลอดจนใช้ในการแก้ปัญหา โดยจะ ทำเป็นระดับความเชี่ยวชาญในแต่ละสมรรถนะ ที่สอดคล้องกับแต่ละช่วงวัยของเด็กๆ

บทบาทของครูที่เห็นการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะในช่วงโควิด-19 (COVID-19)

ครูผู้สอนมีส่วนสำคัญมากในการเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองในการนำพาความรู้ไปสู่ผู้เรียน ปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ คือ ครูผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในกระบวนการจัดการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ ซึ่งรวมถึงการเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่พัฒนาบนฐานการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ แต่เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีข้อมูลที่ยืนยันได้ว่าครูผู้สอนในสาขาวิชาซีพีต่างๆ มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะมาก น้อยเพียงใด ดังนั้นการพัฒนาครู ให้มีความรู้และทักษะในเรื่องของการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ จึงเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่พัฒนาบนฐานการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ บทบาทของครูผู้สอนที่จะต้องจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะให้กับผู้เรียนในช่วงที่มีการระบาดของไวรัสโควิด-19 (COVID-19) นี้ คงไม่พ้นการใช้สื่อเทคโนโลยี หรือการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (บัณฑิตา อินทรักษา, 2562: 361) ได้แก่

1. ผู้สอนใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการกระตุ้นสร้างความน่าตื่นตาตื่นใจให้กับ ผู้เรียนในขั้นการนำเข้าสู่บทเรียนโดยการเปิดวิดีโอที่สั้นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในชั่วโมงนั้นๆ จาก YouTube รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการติดตามความก้าวหน้า หลังจากมอบหมายงานให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติ

2. ผู้สอนสามารถให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนได้อย่างทันทีเมื่อมีการซักถามเข้ามาในสื่อสังคมออนไลน์

3. สื่อสังคมออนไลน์ส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนจะได้มีความใกล้ชิดกันมีความไว้วางใจซึ่งกันและกันจะช่วยให้การเรียนการสอนหรือการจัดการการเรียนรู้ดีขึ้น ผู้เรียนไม่ได้ตกอยู่ในสถานการณ์ของความตึงเครียด

4. ผู้สอนสามารถติดตามงานที่มอบหมายกับผู้เรียนและโต้ตอบได้อย่างทันที

5. ผู้สอนสามารถตอบข้อคำถามจากผู้เรียนได้ทุกที่ทุกเวลา

6. ผู้สอนสามารถสร้างสื่อต่างๆ ด้วยการถ่ายคลิปวิดีโอการสอนแล้วนำมาโพสต์ในสื่อสังคมออนไลน์ได้ อีกทั้งสามารถนำข้อมูลความรู้ที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้ในรูปของไฟล์ Word หรือไฟล์ PDF โพสต์ในสื่อสังคมออนไลน์ให้ผู้เรียนได้อ่านมาล่วงหน้าก่อนเข้าห้องเรียนได้

ดังนั้น ครูผู้สอนสามารถนำเอาเทคโนโลยีหรือสื่อดิจิทัลเข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้จากสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น การใส่ใจดูแลสุขภาพ การอยู่ในสังคมที่มีภาวะโรคระบาดอย่างปกติสุข การเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมที่มีการขัดแย้งทางความคิด การใช้วิจารณญาณในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น

ประโยชน์ของสมรรถนะ

นักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของสมรรถนะ ดังนี้

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2550: 11) ได้ระบุประโยชน์ของสมรรถนะไว้ ดังนี้

1. ช่วยสนับสนุนวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ขององค์กร Competency ที่เป็นหลักหรือที่เรียกกันว่า Core Competency นั้นจะช่วย

ในการสร้าง กรอบแนวคิด พฤติกรรม ความเชื่อทัศนคติของคนในองค์กรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ วิสัยทัศน์ภารกิจและกลยุทธ์ขององค์กร และ Core Competency เปรียบเสมือนตัวเร่งปฏิกิริยาให้ เป้าหมายต่างๆ บรรลุเป้าหมายได้ดีและเร็วยิ่งขึ้น

2. การสร้างวัฒนธรรมองค์กร (Corporate Culture) ถ้ามีที่ดินว่างเปล่าอยู่ผืนหนึ่งและเจ้าของที่ดินไม่ได้ปลูกอะไรไว้ไม่นานที่ดินผืนนั้นก็จะมี เต็ม ไป ด้วยต้นไม้ใบหญ้าที่มันเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ยิ่งปล่อยให้เวลานานเท่าไร โอกาสที่จะขาดตอนก็ย่อม ยาก มากขึ้นเท่านั้น โอกาสที่เราจะเข้าไปปลูกต้นไม้พืชผักที่เป็นประโยชน์ก็น้อยลงเพราะต้นไม้ที่ขึ้น อยู่เต็ม ได้หยั่งรากลึกเกินไป เช่นเดียวกับองค์กร ถ้าองค์กรใดไม่ได้ออกแบบวัฒนธรรมโดยรวมขององค์กรไว้ยาวนานๆ พนักงานหรือบุคลากรจะสร้างวัฒนธรรมองค์กรขึ้นมาเองโดยธรรมชาติ ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาตินี้ อาจจะมีบางอย่างสนับสนุนหรือเอื้อต่อการดำเนินธุรกิจขององค์กร แต่วัฒนธรรมบางอย่างอาจจะเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเติบโตขององค์กร

สุรินทร์ บุญสนอง (2558: 37) กล่าวถึงประโยชน์ของสมรรถนะที่มีต่อการกำหนดวัฒนธรรมองค์กรดังนี้

1. ช่วยสร้างกรอบการแสดงออกทางพฤติกรรมของคนในองค์กรโดยรวมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ช่วยให้เห็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในภาพรวมได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
4. ช่วยป้องกันไม่ให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรตามธรรมชาติที่ไม่พึงประสงค์ได้

ดังนั้น ประโยชน์ของสมรรถนะ จึงเป็นเครื่องมือในการบริหารงานด้านทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่เริ่มจากการคัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานโดยใช้วิธีการกำหนดกรอบสมรรถนะขึ้นมาเพิ่มความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

การจัดการเรียนรู้เห็นสมรรถนะสำหรับผู้เรียนในระดับต่างๆ

ผู้เรียนในระดับปฐมวัย

ผู้ปกครอง ที่มีเด็กปฐมวัย หรือเด็กก่อนวัยเรียนที่พักอาศัยอยู่ร่วมกันในช่วงที่มีการระบาดของไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ต้องจัดการเรียนรู้ที่เน้นพฤติกรรมเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดี เช่นการไอหรือจามโดยใช้ผ้าปิดปาก และการล้างมือบ่อยๆ เป็นเวลานานอย่างน้อย 20 วินาที โดยสร้างกิจกรรมสร้างความสนใจและใส่ใจในการล้างมือ เช่น ร้องเพลงที่เด็กๆ ชอบในขณะที่ล้างมือ และไม่พูดคุยในลักษณะที่ทำให้เด็กรู้สึกกลัวพร้อมการให้รางวัลสำหรับการไอหรือจามโดยการใช้ผ้าปิดปาก หรือการล้างมือบ่อยๆ ตามระยะเวลาที่เหมาะสม หรืออาจจะใช้วิธีการสาธิต โดยการนำตุ๊กตาสาธิตอาการไอ จาม หรืออาการมีไข้ และการปฏิบัติตัวเมื่อรู้สึกป่วย เช่น ปวดหัว ตัวร้อน เบื่ออาหาร หรือเหนื่อยผิดปกติ รวมทั้งสาธิตวิธีการปลอบโยนผู้ที่เจ็บป่วย ซึ่งเป็นการฝึกให้เด็กมีความเห็นอกเห็นใจและเรียนรู้วิธีการที่ปลอดภัยในการดูแลผู้อื่น รวมถึงการอยู่ร่วมกันจำเป็นต้องมีการเว้นระยะห่าง พอที่จะไม่สัมผัสตัวกับผู้อื่น ตลอดจนสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ถึงประโยชน์ของการไม่ใช้ของใช้ส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น

ผู้ปกครองนอกจากทำหน้าที่ดูแลในนามของผู้ใกล้ชิดเด็กๆ แล้ว ยังต้องทำหน้าที่เป็นครูผู้สอน โดยทำอย่างไรจะจัดการเรียนการสอนหรือจัดการเรียนรู้ให้เด็กๆ เกิดความรู้ ความสามารถและทักษะที่ส่งผลให้เด็กๆ สามารถนำ

สิ่งเหล่านั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตตนเอง และผู้อื่นซึ่งเรียกว่า เกิดสมรรถนะกับผู้เรียน การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในระดับปฐมวัยนั้น เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ทั้งนี้ผู้ปกครองต้องคำนึงถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่ระบุไว้ในหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยด้วย ซึ่งได้กำหนดมาตรฐาน ไว้จำนวน 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 6) ประกอบด้วย 1) พัฒนาการด้านร่างกาย 2) พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ 3) พัฒนาการด้าน สังคม และ 4) พัฒนาการด้านสติปัญญา

ผู้เรียนในระดับประถมศึกษา

ผู้ปกครองจะต้องรับฟังความวิตกกังวล และตอบคำถามของเด็กๆ ด้วยความใส่ใจ ตอบ คำถามด้วยเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับวัย ไม่ ป้อนข้อมูลที่เป็นเท็จหรือให้ข้อมูลที่มากเกินไป นอกจากนี้ยังควรกระตุ้นให้เด็กๆ ได้แสดงความรู้สึกออกมาพร้อมทั้งพูดคุยเกี่ยวกับความรู้สึก ต่างๆ ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้ก็ล้วนเป็นความรู้สึก ทั่วไปในสถานการณ์ที่ไม่ปกติเช่นนี้ นอกจากนี้ ผู้ปกครองยังช่วยให้เด็กๆ ได้เรียนรู้และเข้าใจ แนวคิดพื้นฐานของการป้องกันและการควบคุม โรค โดยอาจจะใช้อุปกรณ์แสดงให้เห็นถึงการ แพร่กระจายของเชื้อไวรัสผ่านกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ หรือการสร้างกิจกรรมหรือใช้เทคนิค ต่างๆ ที่ช่วยให้เด็กๆ เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับ ไวรัสโควิด-19 (COVID-19) โดยผ่านการเล่นเกม การตอบคำถามชิงรางวัล หรือการสร้างแรงจูงใจ ประเภทอื่นๆ การสอนให้เด็กๆ รู้จักการรักษา ระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) เช่น ยืนห่างจากเพื่อน หลีกเลี่ยงการอยู่ในกลุ่มคน หมู่มาก ไม่สัมผัสผู้อื่น เน้นการรักษาสุขอนามัยที่ดี เช่น การไอหรือจามโดยการใช้ผ้าปิดปาก และการล้างมือบ่อยๆ แต่ละครั้งล้างมือด้วยสบู่เป็น เวลาอย่างน้อย 20 วินาที ตลอดจนการอาบน้ำ

ทุกครั้งเมื่อกลับเข้าบ้าน มีกิจกรรมส่งเสริมให้ เกิดการเรียนรู้เหมือนที่อยู่ในห้องเรียนจริงโดยให้ เด็กๆ คิดวิเคราะห์ ข้อความที่บอกถึงพฤติกรรม ที่มีความเสี่ยงต่อการติดโรคจากไวรัสโควิด-19 (COVID-19) และมีการเสนอแนะวิธีการที่เหมาะสม และถูกต้อง รวมถึงแนวทางการป้องกันตัวเองให้ ไม่สัมผัสกับเชื้อไวรัสเมื่อมีความจำเป็นต้องออก นอกบ้าน เป็นต้น

ผู้ปกครองนอกจากทำหน้าที่ดูแล อบรม สั่งสอน บุตรหลานของตนเองแล้ว ยังต้องทำหน้าที่ เป็นครูผู้สอน โดยทำอย่างไรจะจัดการเรียน การสอน หรือจัดการเรียนรู้ให้บุตรหลานของ ตนเองเกิดความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ ส่งผลให้สามารถนำสิ่งเหล่านั้นมาใช้ให้เป็น ประโยชน์ในชีวิตตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้บุตร หลานที่อยู่ในช่วงระดับประถมศึกษานั้น จะ เป็นวัยที่สามารถดูแล ช่วยเหลือตนเองและ รับผิดชอบต่อตนเองได้เบื้องต้น เช่น อาบ น้ำเอง ทานข้าวเอง ช่วยเหลืองานบ้านของ ครอบครัวได้ สิ่งเหล่านี้ผู้ปกครองควรถือโอกาส ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับ ทักษะชีวิต โดยการจัดการเรียนรู้ผ่านการลงมือ ปฏิบัติจริงเสริมด้วยการฝึกการมีวินัยในตนเอง ฝึกความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม การ มีจิตสาธารณะ การทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อ ส่วนรวม

ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้ปกครองจะต้องรับฟังความคิดเห็น และตอบคำถามของเด็กๆ โดยการให้ข้อมูลและ ข้อเท็จจริงและสอนให้เกิดการเรียนรู้ว่ามีหลาย สิ่งหลายอย่างที่เกิดขึ้น สามารถดูแลตนเองและ ผู้อื่นให้ปลอดภัยได้ เช่น การสอนให้รู้จักการรักษา ระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) การ สร้างพฤติกรรมเพื่อการรักษาสุขภาพอนามัยที่ดี ต่อตนเอง การไอหรือจามโดยการใช้ผ้าปิดปาก

หรือการล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่เป็นเวลา 20 วินาที เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้ปกครองต้องคอยย้ำเตือนให้เด็กๆ รู้จักที่จะแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมเพื่อสุขภาพที่ดีกับคนอื่นในครอบครัวตนเอง สนับสนุนให้เด็กๆ จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาความรู้เรื่องไวรัสเบื้องต้นผ่านกิจกรรมการเล่นเกม การทายปัญหา หรือการเล่นบทบาทสมมติ เป็นต้น

ผู้ปกครองนอกจากทำหน้าที่ดูแลเอาใจใส่เด็กๆ แล้ว ยังต้องทำหน้าที่เป็นครูผู้สอน โดยทำอย่างไรจะจัดการเรียนการสอน หรือจัดการเรียนรู้ให้เด็กเกิดความรู้ ความสามารถและทักษะที่ส่งผลให้เด็ก สามารถนำสิ่งเหล่านั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตตนเองและผู้อื่นซึ่งเรียกว่าสมรรถนะ ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนี้เป็นวัยที่เริ่มเข้าสู่การเป็นวัยรุ่น เริ่มมีความเป็นส่วนตัวมากขึ้น ดังนั้น ผู้ปกครองต้องทำหน้าที่คอยแนะนำ ส่งเสริม และสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัย และเข้าใจลักษณะของการเป็นวัยรุ่น เพิ่มพูนความรู้โดยการพัฒนาทักษะด้านการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆ สอนให้เด็กรู้จักว่าข้อมูลต่างๆ เหล่านั้นเป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นเพียงความคิดเห็น สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้สามารถวิเคราะห์ แยกแยะ ความดี ความงาม สร้างกระบวนการตัดสินใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน มีอิสระทางความคิดที่อยู่บนพื้นฐานของความดี ความงาม ความทันสมัยและความหลากหลายทางวัฒนธรรม การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กเกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การให้รางวัล หรือการสร้างแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ และผู้ปกครองจะต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถที่เป็นลักษณะของสมรรถนะออกมา เพื่อให้เด็กค้นพบตัวเองให้เร็วที่สุดนั่นเอง

ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้ปกครองจะต้องรับฟังความคิดเห็น ข้อวิตกกังวลต่างๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับตัวเด็ก และตอบคำถามของเด็กๆ แบบตรงไปตรงมา สอนให้เกิดการเรียนรู้และเน้นย้ำการดูแลสุขภาพของตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัย เช่น การสอนให้รู้จักการรักษาระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) การส่งเสริมพฤติกรรมเพื่อการรักษาสุขภาพอนามัยที่ดีต่อตนเอง การไอหรือจามโดยการปิดปาก ตลอดจนการล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่ให้สะอาดเป็นเวลา 20 วินาที หรือ จะต้องอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้าทุกครั้งเมื่อกลับเข้าบ้าน เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้ปกครองต้องคอยย้ำเตือนให้เด็กๆ รู้จักศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์ หรือ มือถือ โดยการส่งเสริมให้หาข้อมูล ข้อเท็จจริง และสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ถึงข้อมูลใดที่เป็นการแสดงความคิดเห็น ข้อมูลใดที่เป็นข้อเท็จจริงหรือความรู้ ส่งเสริมให้มีการคิดวิเคราะห์ และนำไปสู่การคิดอย่างมีวิจารณญาณ สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้โดยการเรียนรู้ภายในช่วงระยะเวลาที่อยู่บ้านเพื่อลดการระบาดของโรคจากไวรัสโคโรนา-19 (COVID-19) ระหว่างผู้ปกครองกับเด็กๆ นั่นเอง

นอกจากผู้ปกครองจะได้ทำหน้าที่เป็น ผู้ดูแลให้ความรัก ดูแลสุขภาพแล้วยังต้องทำหน้าที่เป็นครูผู้สอนด้วย โดยเด็กที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนี้จะเป็นเด็กวัยรุ่น ซึ่งธรรมชาติของวัยรุ่นจะเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็น อยากรองสิ่งแปลกใหม่ๆ ด้วยตัวของตัวเอง ดังนั้น ผู้ปกครองจึงต้องเข้าใจความเป็นวัยรุ่น เปิดใจรับความแตกต่างระหว่างวัย ยิ่งถ้าผู้ปกครองมีบุตรหลานที่อยู่ในวัยที่ต่างกันก็จะต้องมีการ บูรณาการ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถเรียนรู้ในเวลาเดียวกันได้ การพัฒนาความรู้พร้อมกับพัฒนาทักษะบนพื้นฐานการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในบ้านโดยมีผู้ปกครองทำหน้าที่เป็นครู เช่น การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งอาจจะให้เด็กสืบค้น หาข้อมูล ข้อเท็จจริงต่างๆ มาเพื่อแก้ปัญหา เลือกวิธีการแก้ปัญหา แล้วนำไปสู่การตัดสินใจแก้ปัญหา นั้น สิ่งเหล่านี้จะนำมาซึ่งการคิดแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ เด็กๆ สามารถใช้ที่ผู้ปกครองปลุกฝังให้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริงและส่งผลให้เกิดสมรรถนะในตัวของเด็ก และที่สำคัญวัยนี้เป็นวัยที่นิยมสังคมออนไลน์ ดังนั้น ผู้ปกครองจึงควรนำการใช้สื่อสังคมออนไลน์เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้ ประโยชน์ของการจัดการการเรียนรู้ด้วยสื่อสังคมออนไลน์ จะมีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเรามาก ได้แก่ 1) ทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในวงการการศึกษาและเกิดการกระจายโอกาสทางการศึกษา เช่น การใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมทำให้เด็กที่อยู่ในชนบทหรือเด็กที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารมีโอกาสได้เรียนรู้เหมือนเด็กที่อยู่ในตัวเมือง 2) ทำให้เกิดการพัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการจัดการการเรียนรู้ต่างๆ มากขึ้น 3) สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายและเวลา มีความสะดวกสบายในการติดต่อสื่อสารหรือ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ต่างๆ 4) สามารถศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เปิดมุมมอง ทางด้านการศึกษาให้กว้างมากยิ่งขึ้น 5) เป็นช่องทางในการเลือกศึกษาหาความรู้ทั้งในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตาม อรรถศาสตร์ มีช่องทางในการรับรู้ข่าวสารที่หลากหลายและมากขึ้น 6) สามารถพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นได้อย่างง่ายดาย 7) สามารถพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาโดยผ่านการจัดการการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) (ปัทมา อินทรักษา,

2562: 362) ถ้าผู้ปกครองตระหนักถึงประโยชน์เหล่านี้ก็จะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บุตรหลานเกิดสมรรถนะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทสรุป

การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะในช่วงระยะเวลาของโรคระบาด หรือการระบาดของไวรัสโควิด-19 (COVID-19) รูปแบบของการเรียนการสอนหรือรูปแบบของการจัดการเรียนรู้จะต้องเปลี่ยนแปลง ครูผู้สอน และ ผู้ปกครองจะต้องเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว การระบาดของไวรัสโควิด-19 (COVID-19) ทำให้ประเทศต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการศึกษาอย่างฉับพลัน ที่เรียกว่าการเข้าสู่โลกยุค Disruptive Innovation ซึ่งการจัดการเรียนรู้ในโลกยุค Disruptive Innovation นั้นจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมอุปกรณ์ เทคโนโลยี และกระบวนการเรียนการสอน การจะปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนสอนหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปสู่ระบบออนไลน์โดยทันทีนั้นคงมีอุปสรรคมากมาย เพราะผู้สอนก็จำเป็นต้องปรับวิธีการสอนจากรูปแบบเดิมๆ ผู้เรียนก็จำเป็นต้องปรับวิธีการเรียนเช่นกัน รวมถึงต้องมีการปรับวิธีการประเมินผลผู้เรียนและการวัดผลให้มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์

ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน ถ้าคนเหล่านี้มีความพร้อมหรือดำรงชีวิตที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี ก็จะมีความคุ้นเคยในการใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ และอาจปรับเปลี่ยนได้อย่างรวดเร็วกว่ากลุ่มที่ยังไม่มีโอกาสได้เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีมากนัก นอกจากความพร้อมเรื่องเทคโนโลยี ทักษะและกระบวนการจัดการเรียนรู้แล้ว ก็จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนไปตั้งแต่การสอนและวิธีการประเมินผลที่มีความยากและซับซ้อนมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งข้อสอบและการสอบหรือประเมินผ่านระบบออนไลน์ที่ต้องมั่นใจ

ได้ว่าผู้เรียนสามารถทำการสอบด้วยตัวเอง อีกทั้งผู้เรียนก็ต้องมีความตั้งใจในการเรียน มีความคิดที่จะหาความรู้มากกว่า เพียงแค่จะเรียนเพื่อสอบผ่านเท่านั้น ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้ปกครองจะต้อง

ให้ความสนใจเรื่องการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ที่เน้นการเรียนรู้ออนไลน์สมรรถนะร่วมกัน และมีเป้าหมายร่วมกันคือพัฒนาผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560* สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2560. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. (2555). *สมรรถนะวิชาชีพ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผลิตตำราเรียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2550). *เทคนิคการจัดทำ Job Descriptions บนพื้นฐานของ Competency และ KPI*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอชอาร์ เซ็นเตอร์ จำกัด.
- ธำรงค์ศักดิ์ คงคาสวัสดิ์. (2550). *Competency ภาคปฏิบัติ เขาทำกันอย่างไร*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ปณิตिता อินทร์รักษา. (2562). *การจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อสังคมออนไลน์ (Learning Management With Social Media)* วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 4 ตุลาคม - ธันวาคม 2562 หน้า 361-363.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล. (2562). *การจัดการเรียนรู้ ในยุค Disruptive Innovation*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุราษฎร์ พรหมจันทร์. (2552). *การพัฒนาหลักสูตรรายวิชา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุรินทร์ บุญสนอง. (2558). *การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชา*. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุสิต บัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาการสอนเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สถาบันดำรงราชานุภาพ. (2549). *ความสำคัญของ Competency*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.
- David Mc Clelland. (1970). *Test for Competency*. Rather than intelligence American Psychologists. Vol.17, No7, pp.57-83.